

שְׂפָרָה לְהַמְרָה

כט מנחם אב התשפ"ב
מפטיין פה אָמר ה' השמים קסאי
(ישעיהו סו, א)

פִּרְשֵׁת רֵאָה

סיפור לשבת

”לֹא תוּכַל לֶאֱכַל בְּשִׁעְרֶיךָ מִעֵשֶׂר דְּגָנָהּ...” (וי, יז)

לית לך רשו (תרגום אונקלוס)
בפסוק זה מחדדת לנו התורה תובנה עמוקה בשמיעה לקול ה' ואת השליטה
העצמית הנדרשת מהאדם.

היה אחד שנודע ברבים בעיסוקו התמידי בתורת המוסר, תלמיד חכם מופלג שינק
תורתו מגדולי דורות הקודמים מהם שאב כוחותיו להתבונן בכל מעשה, לעיין בכל
דבר ולא להניח אף לפעולה אחת להיעשות מאליה עד הפך לאדון על יצרו ומשל
בגופו ורוחו.

לימים הפך אב רוחני להמון תלמידים, אילפם וחינכם וכיום הם מזכירים שמו ברטט
ובסילודין. זכה לתשעים שנות עבודת השם. בערוב ימיו נתון היה בתשישות עזה
עד שלעיתים התכנס בתוך עצמו, וסובביו לא הצליחו לשכנעו כי עתה עת לעשות
פעולה פלונית או אלמונית, בהגיע עת נטילת סמי מרפא אשר בכוחם להיטיב עימו
סרב בתוקף, ניסו בני הבית למצוא מסילות לליבו הגדול של האיש הגדול אשר אזלו
כוחותיו ועצה אין. הסבירו הרופאים, המחלה בה לקה פוגעת בזיכרון, ביכולת
החשיבה, ביכולת השיפוט, שינויים בתפיסה והתנהגות, התדרדרות היכולת
השכלית והרגשית ועוד, לא עלינו, עד שנמצא הפתרון הפשוט והגאוני. אחד
ממקורביו ביקש מבני המשפחה כי יינתן לו ללחוש דבר מה באוזניו, הם ביטלו
בקשתו מכל וכל, הרבה שוחחו עימו רבים ניסו להשפיעו ומאום לא הועיל, ביקש
שוב עד שנענה לא לפני שהבטיח כי ילחש משפטים מספר ותו לא. ניגש המקורב
ולחש באוזנו כי האח המטפל בו והאחראי על שמירת בריאותו אינו מוכן ללכת
לביתו עד יסכים הרב ליטול התרופות הנדרשות, והנה השעה מתאחרת, חפץ האח
לשוב אל ביתו ואל חיק משפחתו אך נמנע עד שיטול הרב תרופותיו.

והנה מה שלא עשו ימי שכנוע ואנרגיה רבים עשו משפטים בודדים האלו, בו ברגע
לבשו פניו של הרב ארשת רחומה, הזדקף בכיסאו כבריא וצלול ויודע את אשר
לפניו והביע הסכמתו לנטילת התרופות. ישיש חולה שאיבד יכולותיו כולן אבל לא
יכלו לכבוד הזולת עליו עמל כל חייו. וגם כשהוא לכאורה נשלט לגמרי הוא שולט
על קנייניו.

{ מן המים משיתיהו }

אשא עיני

כוחה הגדול של הראיה והשפעתה על חיי האדם

פרק א' ותבטל את השעור תורה

את חשיבותה העצומה ואת חמרתה הרבה של שמירת העינים
אפלו תמורת בטול תורה ברבים, נזכח מהספור הקא: פעם נגש
הרה"ג רבי אליהו מן שליט"א לגאון הגדול רבי יעקב ישראל
קניבסקי, ה"ס"ט"פ"ל" וצ"ל, ושאלו מה לעשות, היות והוא
מוסר שעור קבוע בישיבה בפתח תקנה, ובדרכו מגני ברק
לפתח תקנה ישנם נסיונות רבים בשמירת העינים. והשיב לו
הרב: ס'טויג נישט די גאנצע מעשה. כלומר, לא משתלם כל
הספור. אבל, הוסיף הרב, יש לי עצה בשבילך, קח משקפי
שמש ותצבע אותם מבפנים בטוש שחור וקח תוכל לנסע ללא
חשש. (קדושת החיים עמוד תעד)

מקף אנו לומדים שאף לזכות את הרבים בלמוד התורה, שאין
למעלה ממנו, כי תלמוד תורה כנגד פלם, ובפרט תלמוד תורה
דרבים, אבל אם זה גורם לנסיונות בשמירת העינים - אין זה
משתלם כלל אף אם יתבטל כל השעור תורה דרבים בגלל זה.

אלף טבילות לא יטהרו אותו

ומעשה היה עם הרה"ק רבי יואל מסאטמר זצ"ל, שפעם באשר
שמע שבחורים ששהו במחנה קיץ. הלכו לחפש טרמפים בערב
שבת כדי לנסע לטבל במקנה לכבוד שבת. ענה ואמר: אלף
טבילות לא יטהרו את האדם מראיה אחת טמאה שראה. ורק
אם יקבל אדם על עצמו שלא יסתכל בשום פנים ואופן בתוף
היושבים ברכבים, יוכל לנסע כך. (ישראל קדושים פ"ג מח)
וכן היה מעשה באחת השבתות, באשר ראה הרה"ק רבי יואל
מסאטמר זצ"ל קבוצת חסידים ואנשי מעשה מתלמידיו
משותחים ביניהם, ושאלם על מה הם דברו, אחד החסידים
אמר לרבי שהם חזרו על מה שמוכא מצדיקים, שפאשר האדם
נדון למעלה לאחר פטירתו, מניחים על מאזני המשקל בכף
הזכיות את כל הדרכים שעליהן הוא נסע לצדיקים, ואנחנו
יכולים גם לומר שאצלנו יוסיפו את הגשור הגדול של
ויליאמסבורג עם כל הרבבות והמשאיות שעליו, וביראי יהיה
לנו תועלת גדולה מקף. השיב לו הרבי: האם אתם יודעים אולי
כמה שוקל וכמה הוא כבד משקלה של ראייה אחת
אסורה? ! (זכר צדיק לברכה עמוד 634)

ר"ת	יציאה	כניסה	
ירושלים	19:46	18:35	20:26
תל אביב	19:48	18:52	20:24
חיפה	19:49	18:45	20:26
באר שבע	19:47	18:52	20:25

הבן איש חי

הזכר יתחייב במצות בן י"ג שנה ויום אחד, על כן ביום הראשון של שנת י"ד יתפוס האב את בנו בידו ויאמר ברוך שפטרני מענשו של זה, ויהרהר שם ומלכות בלבבו, וישתדל לעשות סעודה לאוהבים וריעים ויזמין בה תלמידי חכמים וירבה בסעודה ושמחה כיד ה' הטובה עליו, שמסעודה זו יהיה סניגוריא גדולה על ישראל שיאמרו מליצי יושר לפני הקב"ה רבונו של עולם ראה בניך כמה הם שמחים על אשר נכנסים בעול מצותיך וסעודה זו נקראת סעודת מצוה והברכה הנזכרת בלי שם ומלכות ויאמר האב אותה בתוך הסעודה והיושבים יברכו את הבן שיזכה לתורה ויראת שמים וקיום המצות, והגדולים שבקוראים ניהו ידיהם על ראשו ויברכו אותו בברכת כהנים, ואם יודע הבן לדרוש בדברי תורה ידרוש דבר בעתו מה טוב, ואם לאו ידרוש האב, ואם לאו ידרוש תלמיד חכם אחד בין הקוראים, וטוב דהבן ילבש בגד חדש ויברך שהחיינו ויכוין גם על הכנסו באותו היום בעול מצות, ואם אין לאל ידו יברך על פרי חדש, וגם הבת כיום שתכנס בחיוב מצות אע"פ שלא נהגו לעשות לה סעודה, עם כל זה תהיה שמחה אותה היום ותלבוש בגדי שבת, ואם יש לאל ידה תלבש בגד חדש ותברך שהחיינו ותכוין גם על כניסתה בעול מצות, ויש נוהגין לעשות בכל שנה את יום הלידה ליום טוב וסימן יפה הוא וכן נוהגים בביתנו:

על שהוצאתנו מארץ מצרים, ופדינו מבית עבדים ועל ברייתך שחתמת בבשרינו, ועל תורתך שלמדתנו, ועל חוקי רצונך שהורעתנו, ועל חיים ומוזון שאתה זן ומפרנס אותנו, אנא ה' לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי, ותמשוך עלי מחשבות קדושות וטהורות זכות ונכונות, ויהיה לי לב שמת בעבודתך תמיד, ותעזרני על דבר כבוד שמך מעתה ועד עולם אמן כן יהי רצון:

כתוב בירושלמי סוף פרק עשרה יוחסין רבי חזקיה בשם רב עתידי אדם ליתן דין וחשבון על כל שראתה עיניו ולא אכל, רבי אלעזר חשש להיחייב שמענתא ומצמצם ליה פריטין ואכיל מכל מלה חדא בשתא עיין שם, על כן אפילו עני שבישראל ישתדל לקנות מכל פרי חדש לאכול ממנו הוא ואנשי ביתו ולברך שהחיינו להודות לה:

כשיגיע לששים או לשבעים נכון ללבוש בגד חדש או יקח פרי חדש ויברך עליו שהחיינו ויכוין גם על שנותיו, ויש עושים סעודה כשיגיעו לשבעים, והמנהג פה עירנו יע"א המביא ספר תורה חדש לבית הכנסת בשבת או ביום טוב עושה סעודה בלילה לאוהבים וריעים, ובאמצע הסעודה ילבש בגד חדש ויברך שהחיינו ויכוין על הספר תורה, ובעמוד השחר מוליכין הספר תורה לבית הכנסת בקיבוץ קהל רב ופוזמונים ושמחה גדולה וכל המרבה הרי זה משובח:

ושמעתי שיש מקומות נוהגים לעשות בכל שנה סעודה ביום שנכנס בו האדם בבריתו של אברהם אבינו, ומנהג יפה הוא וערב לי מאד אך לא נהגנו בזה בביתנו ורק אנא עבדא נהגתי לומר בכל שנה ושנה ביום שנכנסתי בבריתו של אברהם אבינו בקשה זו רבונו של עולם גלוי וידוע לפניך כי בהיום הזה שהוא יום כך לחודש פלוני שהוא היה יום שמיני ללידת, נכנסתי בבריתו של אברהם אבינו עליו השלום בשנה הראשונה שנולדתי בה, וקיים בי עבדך אבי מצות מילה ופריעה כאשר צוית אותנו בתורתך הקדושה ונתגלה הכלי השלישי של היסוד האמיתי הנקרא קודש קודשים ויצא אורו, ונתבטלה אחיות החיצונים ונתחברו שמונה ושבעים אורות החסדים, עם שמונה ושבעים אורות הגבורות ונתמתקן אורות הגבורות באורות החסדים: אנא ה' למען שמך הגדול ולמען רחמיך וחסדיך תעזרני ותסייעני לשמור את ברית קודש אשר חתמת בבשרנו, ותצילני מכל חטא ומכל הרהורים רעים ומחשבות פגומות ותצילני מכל פגם הברית הן במחשבה הן בדבור הן במעשה הן בחוש הראות הן בחוש השמיעה הן בשאר חושים ובכולם אהיה טהור בקדושת הברית בלי שום פגם והרהור רע כלל, ותזכני שאתגבר על יצר הרע, ותהיה מחשבתי קשורה ודבוקה בקדושתך תמיד, כי ברחמיך הרבים בחרת בנו מכל האומות ורוממתנו מכל הלשונות, והבדלת אותנו מכל טומאותיהם ותועבותיהם, ככתוב בתורתך (ויקרא י, כו) ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, נודה לך ה' אלהינו ואלהי אבותינו

ספר חרדים

פרק נח (מצוות תלויות בארץ ב)

מצות לא תעשה מן התורה התלויות בארץ ישראל ואפשר לקיימן בזמן הזה [המשך]

(יב) שלא לאכל מעשר שני חוץ לירושלים, שנאמר (דברים יב, יז) 'לא תוכל לאכל בפעריך מעשר דגנך וגו'.

(יג) שלא לאכל מעשר שני בטמאה ואפילו בירושלים עד שיפדנה, שנאמר (שם כו, יד) 'ולא בערתי ממנו בטמא, ואזהרתיה מ'לא תוכל לאכל בפעריך' בפרק העיר (יבמות עג, ב), וקבר פתבנו לעיל (אות יא) דהאדנא פלנו טמאי מתים.

(יד) כל העושה מלאכה מעבודת הארץ או האילנות בשנת השמיטה בטל מצות עשה פדקתיבא לעיל (פנ"ו אות יז), ועבר על לא תעשה, שנאמר (ויקרא כה, ד) 'שדך לא תזרע וכןמך לא תזמר'. אינו לוקה מן התורה אלא על הזריעה או על הזמירה, ועל הקצירה או על הפצירה, ואחד הפרס ואחד שאר האילנות. וזמירה בכלל זריעה וקצירה בכלל קצירה. ולמה פרטן הפתיב, לומר לך על שתי תולדות אלו בלבד הוא חייב, ועל שאר התולדות שבעבודת הארץ עם שאר האבות שלא נתפרשו בענין זה, אינו לוקה עליהן, אכל מפין אותן מפת מרדות. כיצד, החופר או החורש לצורך הקרקע, או המסלל או המזבל, וכיוצא בהן משאר עבודת הארץ, וכן המבדל או המפריב או הנוטע וכיוצא בהן מעבודת האילנות, מפין אותן מפת מרדות מדבריהם. אין נוטעין בשביעית אפילו אילן סרק. ולא יחתיף היבול מן האילנות, ולא יפרק העלין והפדים הקבשים, ולא יאבק את צמרתו באבק, ולא יעשן תחתיו כדי שמימות התולעת, ולא יסוף את הנטיעות בקבר שיש לו זיהמא כדי שלא יאכלו אותו העוף פשהוא רך, ולא יסוף את הפגין ולא ינקר אותם, ולא יקרף את הנטיעות ולא יקטם אותן, ולא יפסג את האילנות, וכן שאר פל עבודת האילן, ואם עשה אחד מאלו בשביעית, מפין אותו מפת מרדות.

ספר חסידים

סימן ט"ז

ולא יסתכל אדם באשה אפילו היא מכוערת ולא בבגדי צבע אשה ולא בבהמות בשעה שנוזקין זה לזה ואפילו הוא מלא עינים כמלאך המוות תנו רבנן ונשמרת מכאן א"ר פנחס בן יאיר תורה מביאה לידי זריזות וזריזות לידי זהירות וזהירות לידי נקיות ונקיות לידי פרישות ופרישות לידי טהרה וטהרה לידי יראת חטא ויראת חטא מביא לידי חסידות וחסידות מביא לידי תחיית המתים וחסידות גדולה מכלם שנא' או דברת בחזון לחסידך וי"א עונה גדולה מכל' שנאמר (ישעיה סא א) יען משח ה' אותי לבשר ענוים שלחני לבשר חסידים לא נאמר אלא ענוים אבל הרשעים המהרהרים ואינם נשמרים מכל דבר רע באים לידי טומאה בלילה ולידי חלומות והרהור קרי וכשם שאין בושת לחלום כך אין בושת לרשעים במעשיהם בעולם הזה שנ' גם בוש לא יבושו גם הכלם לא ידעו וכל אותם הרשעים מהרהרים בדברים רעים ואינם מבטלים הרהורם בתורה או בדברים אחרים לעתיד לבא הקב"ה משלם במדה שעושה אדם נפרעים ממנו. אף על פי שעונה מביא את האדם לעולם הבא אין עונה נוהגת לעוה"ב ולא שום אדם יכול לכבד את חברו ולומר שב אצלי כי כל אחד ינוח על משכבו וכל אחד יבא בשלום על מקומו המוכן לו וכל מי שמשפיל עצמו בעולם הזה ויכול להשתרר עצמו ולקחת גדולה ופרנסות על הצבור והוא לא חפץ להתגאות כאשר עשו בני בתירה שירדו מנשיאותן לכבוד שהיה גדול מהן וכל כיוצא בזה יהיה לראש לעולם הבא:

חידושים לפרשה

"את הפרקה אשר תשמעו אל מצות ה' אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום". (דברים יא, כז)

(התשע"ה) נ"ל בס"ד: "אשר אנכי מצוה אתכם" - ס"ת למפרע **מהיר**. רמז שיהא אדם עושה את המצוות בוריות ובמהירות, להראות שהוא שמח בעשיית המצוה, ולא בעצלות ואיטיות, שמראה שהמצוה עליו לעול, וקשה עליו הדבר. וזרזים מקדימין למצוות. ועל זה נאמר (משלי כל כט): "חזית איש **מהיר** בקלאכתו, לפני מלכים יתיצב, בל יתיצב לפני חשמים". וזו לשון הפלא יועץ (ערוך מהירות/מתון): יש צד שהמהירות הוא טוב מאד. כמו שנאמר (משלי כג, כט) "חזית איש מהיר במלאכתו, לפני מלכים יתיצב". והינו **שלאחר שהספיק** **קדעתו שיש לו לעשות אותו דבר**, בין מפלי דעלמא בין מפלי דשמיא, ימיר יחיש מעשהו. אי במלי דעלמא, נדי שלא יקא טרוד, ויפנה לבו לעבודת השם יתברך. ואי במלי דשמיא, יקפץ ויעשה מצוה, יפה שעה אחת קדם, ומצוה הבאה לידו אל יחמיצנה, כי לא ידע מה ילד יום, וכמה מניעות וטרדות וקסות הוצר הרע יכולים להודמן מצת לעת ומקרגע לרגע. ומי שהוא זריז, נשכר. וגם הוא בכלל "עשה רצונו פרצונה" (מכות ג, ד), ששקשם שרצונו הוא שימקרו לעשות צויו, ואם יתמקמה משרתו, נותן עיניו בו וגוער, כן, להקדיל, ישער פעצמו ויקים מצוות האל יתברך שמו. (התשע"ו) והנה ידוע שיש **כת"ר** (620) מצוות: **תרי"ג** מדאורייתא, ועוד ז' מדרבנן, וכמו שרמזו רבותינו בכך שבעשרת הדברות יש **כת"ר** אותיות (ראה בעל הטורים שמות כ, ג). והנה חמצא שמלת "**מהיר**" במילוי כזה: **מם, הה, יוד, ויש** בגי' **כת"ר**, כמנין **כת"ר** מצוות. לרמז שיהא אדם מהיר וזריז בעשיית המצוות, וכנ"ל.

פי פתח תפתח את ידך לו (ש, ח)

יש לך אדם, שבהנהגת ביתו הוא מתנהג כאיש אמיד, ורק כשכא לפניו ענין של צדקה וחסד, הוא מתאונן, כי אין בכחו ויכלתו להרים תרומה גדולה, ומתחפש לדל ואינו נותן לפי ערכו. הדבר דומה לראובן ושמעון שלקחו עסק בשותפות, והתנו ביניהם, שכל אחד יקח מהריוח להוצאותיו כך וכך לשבוע, ומותר הריוח יחלקו ככלות זמן השותפות חלק כחלק. במשך הימים נתדלדל העסק, עד שהחליטו לצמצם בהוצאותיהם. והנה ראובן לקח חלקו כבאשונה, אולם חשך משמעון אף את חלקו הדל, באמרו, כי מצב המסחר איננו מרשה לקבל יותר, כי סכנה מרחפת על העסק לבל יתמוטט לגמרי חלילה. ויהי היום כאשר באו לחשבון, התבוננו, כי חסך סכום רב מהכסף, והוברר הדבר כי ראובן לא צמצם לעצמו כלל מהוצאותיו, ורק לשותפו שמעון לבד מרר את חייו, ועל כל פרוטה ופרוטה שלקח להוצאותיו ההכרחיות, צעק עליו בקול, עד שהוכרח להתפרנס כאחד העניים הגדולים, וכל כסף הריוח והקין הוציא ראובן על הוצאות המותרות שלו. והנמשל מובן מאליו. כי האדם מורכב מגוף ונפש, ולכל אחד צריך ליתן לו מזון להחיותו, וחלק מזמנו צריך האדם לעמול להחיות גופו ולמלא צרכיו, לחם לאכול ובגד ללבוש, ודירה לשכון בה משך ימי חייו, ויתר הזמן צריך לעמול לצרכי נפשו ליתן לה חיותה, והיינו בלימוד התורה וקיום המצוות, שכל אלה הם חיי הנפש וקיומה לנצח, כמו שנאמר אשר יעשה אותם האדם וחי בהם. ועל קיום התנאי הזה ממונים היצר טוב היצר הרע. אבל בדורנו נתמעטה בעוה"ר ההשפעה, ונתדלדלה הפרנסה, והאדם מוכרח לצמצם בהוצאותיו, החמירות והרחוניות. והנה בעניני הגוף לא יניחנו היצר לחסר מאומה ומוציא הוצאות לחמודי התבל והבלים בעדו ובעד בני ביתו הרבה יותר מלפנים. אכן בנוגע ללמוד תורה להפריש מעמלו לצדקה וחסד, ימנעהו היצר המנצח על צרכי הגוף, וצועק כי הוא מוכרח לצמצם כהיום בדברים האלה, וככה ימיר את נפשו בכל עת ועת ומתאמץ להפריעהו מכל מצוה, עד שקובע חיות הנפש ממש, ונשאר ערום בלי תורה ומצוות, ובפרט בעת הזאת, שמדת הדין מתוחה בעולם במדה גדולה ונוראה, ההכרח מאלץ להיבות בצדקה וחסד, להמתיק תוקף מדת הדין ולעורר למעלה מדת הרחמים והחסד, כמו שאחז"ל, "שקב"ה אומר, ומה אלו שהם בעצמם צריכים חסד, עושין חסד אלו עם אלו, אני שאני מלא חסד ורחמים, על אחת כמה וכמה שאני צריך לגמול חסד עם בריותי. וזהו שאמר הכתוב, פתוח תפתח, ולא תקפוץ את ירך, לגולל חלק נפש, אחרי שגם היא שותף בכל פעליך.

נצור לשונך מרע

הלכות רבילות | כלל א סעיף ו

אפלו אם הוא רואה, ששל יד זה שלא יגלה, קסב לו (יב) הפסד גדול בעניניו, כגון, שהוא פתח רשות אחרים, וכשקם מבינים את הדבר ועומדים עליו, שיגלה להם, והוא אינו רוצה, יחשדוהו, שגם ידו הוא עם פלוני, ועבור זה יסקוהו ממשרתו, ולא יקנה לו אחר כך בפה לפרנס את בני ביתו, אף על פי כן אסור, ככל שאר חביו לאוין, שמתקב לתן כל אשר לו, ולא לעבר עליהן, כמבאר ב"מורה נבוכים" קנו סעיף א' בהגהה. אם לא במקום שבגלוי תקנה תועלת לסלק הנזקין ולהשבית הרבי. אבל אין למקור לסמך על זה הנהגה, כי צריך לזה פוסקים רבים, וכמו שבבאר, אם ירצה ה', לקמן בכלל ט' בארקה. (יב) הפסד. ולא תשיג על זה והלא אפילו במלשין גמור שבודאי חמור מזה ואפה פסק השך בחמ בסיון שפח סק כב דאפילו לא היה לו להמלשין רק אונס ממון אפה יכול לומר קים לי כהני פוסקים דפטריו בו מלשם. דזה אינו, חדא דאפילו באונס נפשות דלכע מיקרי אונס ופטריו מלשם כמבאר שם בחמ, אפה כתב הסמע שם בסק יב דרק מתשלומין פטריו מטעם אונס נפשות. אבל אסור יש עליו משום דהיה לו ליתן ממון עצמו והיה ניצול מהסכנת מות ולא להראות על אחרים, ואפילו להטו שכתב שם בדה הרי זה פטריו, דאפילו לכתלה מותר, היינו דוקא שם דאיכא סכנת נפשות, אבל באונס ממון בודאי לכע אסור גדול עשה ורשע מיקרי עבור זה, אפילו להני פוסקים דפטריו אונס ממון, כדמפורש בבאור הגר"א שם בסק כח שהביא שם ראייה עו מכתובות (דף יח אב) דאנוסים היינו מחמת ממון דהוי מחמת זה רשעים. ונחזור לענינו דכי היכי דשם הו רשעים משום דלא הוו לחתום בשקר ולעבור עיו על הלאו דלא תענה כ"י בשביל ממון, דעדים החתומים על השטר נעשה כמו שנחקקה עדותן בכד, הכי נמי בודאי הלאו דלא תלך רכיל לא גרע מניה. ובלאה בכל מקום משהו להו הגמרא בפסחים (ק"ח ע"א) המספר לשון הרע וכו' והמעיד עדות שקר וכו'. ועוד דאפילו בלעבור על אסור דרבנן כתבו הפוסקים דחייב ליתן גכ כל אשר לו ולא לעבור, וכל שכן בעון החמור הזה.

הצטרפו אלינו ותמכו בהגדלת הצדקה והחסד למשפחות עמוזות "בצדקה תפוננו" שמה לה למטרה לספק ולדאוג לצרכיהם של משפחות מעוטי יכולת פלפלית ע"י מתן סיוע פלפלי רחב היקף. **העמותה פועלת ללא מטרת רווח כלל!**

- חלוקת סלי מזון שבועיים
- מתן מוענה לחוסרים ביתיים בסיסיים
- חלוקת סלי לידה לילודת ולתנוג
- ועוד פעילויות ותמיכה בחגים ומועדים

לתרומות:
בנק לאומי (10) | סניף 858 | מס' חשבון 06555085 | מס' עמותה 580643104
קוד מוסד להרשאה בחשבון הבנק 21965
ניתן לתרום גם דרך "גדרים פלוס" ובאשראי בטלפון ובאתר

דרכי התקשרות לקבלת והפצת העלון:
alon@gamah.org - אימייל לכל מטרה
אתר הגמ"ח - WWW.GAMAH.ORG
054-4785404 | 054-6091685

חיוזק אמונה וביטחון

איך לנצח את התאוות והמידות הרעות?

מה נתקע לאדם בהתחלת הווייתו הראשונה? בהנאות הגופיות, כי השכל עוד לא מפותח, וזה מנעוריו, וציותו בסופו של דבר הוא מצוות, צוואתו, יחידיו. בהם - הוא והתאוות שלו, הם הולכים בצוותא מתחילת עניינו וזה חזק וגדול והוא נחוץ במ ביותר, והגביר מידת האהבה על שאר מידותיו. למה? כי הגוף דורש את שלו, וזה מכוח התאוה שהוא מתאוה תמיד. עד שגברה מידת התאוה על השכל שנוצר עליו האדם, הרי האדם נברא עם שכל, וטחה מראות עינו ואברו סימני חמודותיו. ועתה הוא נשלט על ידי תאוותיו.

והוצרך האדם בעבור זה לדברים שהם חוץ לו, לעמוד בהם כנגד מידתו המגונה והיא התאוה להנאות הבהמיות, כי זה כמו תאוה בהמית רגילה, וכדי להחיות בהם את סימני מידתו המשובחת והוא השכל. אז הוא צריך דברים שהם חוץ לו כדי לעמוד מול התאוה, ולעורר את השכל, והדברים האלה, מה יכול לנצח את התאוה? זה התורה הקדושה וענייניה, אשר הראה האל אל ברואינו דרך עבודתו, איך לעבוד אותו, על ידי שלוחיו ונביאי עליהם השלום.

זאת אומרת: כדי שאדם יוכל להשתחרר מכל המידות הרעות ובפרט מידת התאוה - חייב האדם הזה ללמוד את התורה וענייניה שניתנה לנו על ידי הנביאים ושלוחי השם. אז חייבים ללמוד תורה כדי לצאת מהבורן. דבר שני: שהשכל הוא בעצם רוחני, נגזר מן העולם העליון הרוחני, והוא נוכרי בעולם הגופים העבים, הגסים, והתאוה אשר באדם מחוברת בכוחות הטבע ומזגי היסודות. מזה מזגי היסודות?

ארמ"ע: אש - רוח - מים - עפר. כל אחד ממוזג בארבעה אלה, ולכל אחד יש לו חלק שהוא יותר חזק ופחות ביחס לחברו. מי שיש לו יותר אש - הוא כעסן, מי שיש לו יותר רוח - הוא דברן, מי שיש לו מים - הוא בעל תאוה, מי שיש עפר - הוא עצלן. אז זאת אומרת: כמה שיש יותר חיבור ותרכובת, לאן שנוטים יותר היסודות האלה ככה הוא נמשך יותר לכוחות היוצאים מהם. ודאי כל המצוות באות להוציא לפועל את כל מה

שיש לך לכיוון הטוב, לדוגמה: עצלות זה טוב מאוד - מלרוץ לעבירות, באים מפתים אותך: "בא יש זה יש פה יש זה..." "לא רוצה אין לי כח עזוב אותי בחייאת עזוב!", זהו. יש לאדם תאוה - אז יהיה לו תאוה להתאוות להיות חכם להיות משכיל לדעת עוד, ללמוד וכו' וכו'. יש לו כעס - תוציא את זה, על הרשעים, על העבירות, על העבריינים, על אלה שהם עוברים על דבר השם, "האי צורבא מרבנן דרתח אורייתא קא מרתחא ליה" כשאתה רואה תלמיד חכם כשהוא רותח שהוא כועס, התורה מרתיחה אותו הוא יודע את האמת, והוא רואה מה עושים, איזה עוולות איזה דברים, הוא לא יכול לשתוק והוא רותח. אז זאת אומרת: כל אלה, התורה יכולה לכוון את כל הכוחות לדברים הטובים והמועילים.

והיא בעולם יסודה ומעון שורשה, מושכים אליה מאכלים כת, ומחזקות אותה ההנאות הגופיות. אז התאוה שנמצאת באדם, האוכל נותן עוד יותר כת, מחזק את ההנאות הגופיות. והשכל - מפני שהוא נוכרי, מה זה נוכרי? למה השכל נוכרי? כיוון שהגוף זה המיקום שלו זה הבית שלו מפה הוא נוצר, והנשמה באה מהעליונים, אז היא נוכרייה פה, היא גרה פה, אתה מבין אומרים, "כל כלב חזק בבית שלו" נכון? אז הגוף הזה הוא חזק פה כי מפה הוא חוצב, והנשמה ממקום רחוק, אז היא לא חזקה מספיק, בשביל להתגבר היא צריכה גם חלק חיצוני שיתמוך בה.

התורה - זה מה שיכול להוציא את האדם מהמצב להשתחרר מהגוף לא יוכל לשלוט. והשכל בגלל שהוא נוכרי אין לו מחזק ולא חבר, והכל כנגדו, ומן הדין היה שייחלש, ונצטרך לדבר שידחה בו מעל גבור התאוה, שיחזקהו עליה. אז הוא צריך איזה כח שיבוא לחזק אותו מול התאוה, ויתגבר על התאוה, מה יכול לחזק אותו? התורה היא התרופה לחולי הזה מחוליי הנפשות ומדווה המידות. אז שוב פעם אנחנו מגיעים לזה, שאין מה לעשות שרק התורה יכולה להציל את האדם, אחרת כל השכל שלו ישמש למילוי תאוותיו בלבד.

במקום שהשכל ישלט על הגוף, כעין הרוכב ששולט על הבהמה כשהוא רוכב עליה, ולא שהבהמה - הגוף, יוביל את הרוכב לאן שהוא רוצה. אז בשביל שהשכל יקבל חיוזק הוא צריך את התורה הקדושה, ועל כן תמצא שהתורה מזוהרה מהרבה מאכלים, ריבוי המאכלות צריך

לחזור בתשובה אומר הרמב"ם. הרמב"ם אומר: "שלא תחשוב שהתשובה היא רק מגנבה מגזל ועריות, אלא גם מהמידות הרעות, כמו ריבוי המאכלות ואהבת הממון", ריבוי המאכלות! אדם בלוע הוא צריך לתקן את זה, צריך לעשות על זה תשובה, ואומר הרמב"ם: "שהתשובה מזה קשה יותר משאר הדברים!" ריבוי המאכלות.

להרבות לאכול לאכול הרבה, אוכל נש נש, נש נש מה זה נותן? אתה לא צריך את זה לבריאות, אתה לא צריך את זה לכת, אתה סתם בלוע! אבלע לפלף כל היום. פעם בהרצאות הראשונות שלי הייתי מסביר לאנשים שבן אדם אוכל ביום שלוש קילו, אכילה ושתיה לפחות שלוש קילו, בשנה X365 יום= זה למעלה מטון, משאית שלמה אוכל, פרק אותו, אם הוא חי מאה שנה - הוא אכל אוניה, אוניה עברה לו בגרון, אוניה בלע אותה, בלע אוניה. וכמה הוא מת? 50/60 קילו, מכל האוניה 50/60 קילו, ולמה זה משמש? מאכל לתולעים, מה זה?

זה נקרא אצלו כזית אחת, אז יש אנשים שאצלהם זה המינימום הוא לא יכול פחות, פחות הוא לא יתקיים, זה תאוה, זה האכילה זה המינימום שלו.

[המשך בשבוע הבא...]

מתוך שיעורו של כבוד הרב אמנון יצחק שליט"א בבני ברק.

11.02.2012 למנינם

לשמיעת שיעורים והרצאות

חייגו

(גם מטלפון כשר)

02-3724787

להצלחה בעסקים
בן ציון בן חנה
לעילוי נשמת
אליס בת פרלה

לזיווג הגון מהרה
אבנר מואיז בן משה
שלומי בן רינה

לעילוי נשמת
איבון ספינוי בת פרידה,
חיים בן ברכה
שולה בת חנה

לעילוי נשמת
שרה בת רבקה
דוד בן רבקה
חנה בת רומיה ע"ה

ניתן להשיג 'קובץ מלוזט בבעיות השעה בעניני כשרות' בטלפון 0549543484 כולל דיסק מתנה מצורף או בחינם במייל refaelyhu@gmail.com

לעילוי נשמת
ציון בן יהודה
אבנר בן יהודה

להצלחה למוסדות
'לדעת חכמה ומוסר'

לרפואה שלמה מהרה
מינה בת סימה
יוחאי בן סילביה
שרון

לרפואה שלמה
מהרה
תמר בת שלמה